

denarnem oziru zelo zanemarjala, ni več zado-
stovala. Pravih, zavednih katolikov teorija
namerava, da morate cerkev, kot božja naprava
in država, kot zastopnica krščanskih stariših v
ljudski šoli splošno in enakomerno voditi podnk
in vzgojo. (Dalje prih.)

Vesela zmaga Slovencev.*)

Kdo bi si bil pred desetimi leti mislil, da
bode tako trdna trdnjava nemčurjev kedaj pala?
Kdo bi si bil upal reči, da bode nemška straža
ob bistri Savinji kedaj izgubila svojo moč? Saj
so trdnjavo stražili in otrjevali sami nemški
vitezi s slovenskimi imeni ter so nemštvo stra-
žili sami pragermani, rojeni večidel na sloven-
ski zemlji. A možje, ki so stavili to nemčur-
sko trdnjavo in jo obdali krog in krog s stolpi
bogatašev, ti so pač pozabili računati na moč
in stanovitnost slovenskega ljudstva. In tako
je prišlo, da je ta nemčurska trdnjava koj pri
prvem naskoku, dne 26. marcija, od strani vr-
lih naših slovenskih junakov se razsula, in naši
možje so tako koj pri prvi odločilni bitki vzeli
celi veliki Celjski okraj v svojo last. Čast in
slava torej našim vrlim možem, živeli!

Priprave k temu ozodopolnemu boju bile
so na obeh stranéh, v obeh taborih velike. Kar
se nas Slovencev tiče, nismo držali rok križem;
katerim je kaj za blagor in neodvisnost naroda,
vsi so delali pridno, delali so pošteno. Mi smo
naše može lepo opominjali, naj storijo v dan
volitve vsi svojo sveto dolžnost; svarili smo
jih, da naj nikar ne oddajo ali prodajo svojega
naroda, ali da bi postali strahopetni beguni,
pa ostali doma; povedali smo jim, da je sveta
dolžnost vsakega moža, da se potegne za naš
mili dom, za našo neodvisnost, za naše pravice.
In slava našim vrlim možem! Zastopili in ubo-
gali so nas; vsi, kar jih ima srce še na pravem
mestu in pamet, ne pa slame v glavi. Le ne-
koliko jih je postalo ali begunov, strahopet-
cev, ki so ostali doma in pa izdajalcev, kateri
so očitno prestopili na uno stran, kakor Blaž
Hrovat pa Ulrik Jerič, iz spodnjih pa gornjih
Grušovelj, lepo pač to ni za-nje!

Pa tudi nemčurska stranka ni rok križem
držala. Na vse pretege so letali pa se vozarili
okrog, naših mož lovit, ter so jim denar, blago,
čast in slavo obetali, vse za to, da bi presto-
pili v njih tabor. A mesto mož, dobili so v
celem brco po nosu, da se jim je zdaj obesil do
tal, Izvzame se le gospa Mica Žuža, krčmarica
„zur Krone“ v Žalcu; ona je seveda od ultra-
nemške rodovine in seveda od samih trdih Nem-
cev živi, in mislim, da bode posihmal tudi mogla

*) Le-te vrste smo dobili iz kmečkih rok in podamo
jih blizu, kakor so nam prišle v roke. One povejo našim
bralcom najbolje, kaj pomeni za nas ona zmaga, zmaga
pri volitvah veleposestva v okr. zastop v Celji. Ured.

živeti, sicer pa niso v Savinjski dolini nikogar
naših dobili, razven onih dveh prejimenovanih
„mož ali ka-li.“

G. Simon Kukec, pivovar v Žalci, pa je
vrl mož slovenske korenine. Njega so nemčurji
noč in dan nadlegovali ali dal jim je tako brco
po nosu, da jim še zdaj po glavi doni. Žugali
so mu, namreč ravnatelj iz Štor in drugi, da
kaplje pive več od njega ne vzamejo, ako go-
spod Kukec izdajalec svoje domovine ne po-
stane. Ali glej čudo! Gospod Kukec je ostal
kljuba vsemu pritisku vrl sin matere Slave,
zvest mož naroda slovenskega. Ko je bilo naj-
bolj kritično trenutje, volil je naše može; čast
mu, živel! A poslušajte, kaj se zgodi. Ko je
g. Kukec oddal svoj volilni list ter je odšel iz
dvorane pa stopil na ulico, koj ga obsujejo nem-
čurji in mu očitajo, zakaj da je Slovenec. Zato
odpové mu ravnatelj iz Štor koj vse pivo. A vrli
g. Kukec pové mu tudi v lice: „Jaz nisem več
maloleten, ne potrebujem več varuha, najmanj
pa nemčurja; ako mojega piva nočete, pa ga
pustite, moje pivo bodo že Slovenci popili!“

Slovenci, ali veste zdaj, kaj imate storiti?
Slovenec enkrat ni hotel nemčurjev voliti in koj
nočejo več pri njem kupovati. Nemčurji pa vedno
in vedno zoper nas volijo in rujejo, a Slovenci
še vendar pri njih kupujete. To ne sme več
biti. Posnemajte nemčurje in nikdar več nič ne
kupujte pri naših nasprotnikih in sovražnikih,
saj imamo že dovolj poštenih slovenskih kup-
cev in obrtnikov; le vsi svoji k svojim! Kdor
ni z nami, on je zoper nas.

Rodoljubi slovenski, delajmo vsi brez iz-
jeme na to, naj hodi naše ljudstvo k našim
ljudem kupovat, podučujmo ljudstvo, naj pod-
pira naše kupce in obrtnike, saj oni bodo go-
tovo z dobrim blagom in v dober kup postregli
našim ljudem, in bolj, ko jih bomo podpirali,
boljši kup nam bodo blago dajali. Posebno pa
Vam, rodoljubi slovenski, vsem priporočam na-
šega slovenskega pivovarja, g. S. Kukec-a v
Žalci na Spodnjem Štajarskem. Njega vsi na
vse kraje po slovenskem svetu naznanimo in
vsem krčmarjem priporočajmo! Njegovo pivo je
izvrstno blago, in kar je največ vredno, to je,
da je poleg svoje dobrote še jako v dober kup.
Vsaki slovenski krčmar moral bi Kukecovo
pivo točiti. Slovenci, posnemajmo tedaj naše
nasprotnike!

Zmaga pri volitvah v okrajni zastop Celj-
ski v velikem posestvu ima velik pomen za
celo slovensko ljudstvo. Zdaj bodo naši imeli
odločilno besedo v šolskih in drugih rečéh. Zdaj
ne bodo se več mogli nemčurji ponašati s svojimi
kmeti, kateri hočejo le nemško imeti; njih nem-
ška straža ob bistri Savinji je preč, njih trd-
njava je razsuta. Zato pa se je tudi te zmage
veselilo vse slovensko ljudstvo prav iz srca ter jo
je praznovalo na različne načine. Vrli Žalčani so

s strelom naznanili Savinjski dolini to veselo novico in slovenske tribojnice so veselo vihrale iznad hiš. Kmetje v vinogradih, ko so slišali strel v Žalci, razumeli so koj, kaj pomeni; vrgli so svoje motike preč, in povabili svoje sosede in domače na kupico dobrega vina, rekoč: „Veselimo se, kajti zmaga je naša, nemčurji so premagani!“ A toliko bolj pa so nemčurji poparjeni. Kar poskrili so se in vsi klaverno hodijo okrog pa pravijo: „O to je smola!“ Prav se jim zgodi, kdor drugim jamo koplje, sam va-njo pade. Bog in rod! Mi smo mi!

Savinjski.

Gospodarske stvari.

Detelja in nje sovražnica.

Znano je vsakemu gospodarju, kako hudo škodljiva je tako zvana predenica (Kleeseide, Cuscuta) v detelji, kako nepričakovano in urno se širi in kako težko jo je odpraviti. Postava z dne 9. januarja 1882 dež. zakonik št. 10 ostro ukazuje, da mora vsak gospodar skrbno ugonobiti to nesnago in da se zanikernost kaznjuje.

Zadnje dve leti pa sem čul od razumnih in vestnih gospodarjev, kje da je prav mnogokrat iskati uzrokov, da se nenadoma v deteljišči zaradi škodljiva predenica. Gospodarji so mi zardili, da so se prepričali o teh uzrokih.

Pravijo namreč, da v 100 slučajih je krivo v 99 slučajih deteljično seme, da dobé gospodarji predenico v deteljo!

Omenjena postava pač kmetu naklada veliko dolžnost, ali na korenino tega zlá ne seže, to je, da bi se trgovci, kateri prodajajo seme, djali pod nazorstvo na primeren način.

Kmet gre k trgovcu, ta hvali seme na vse pretege, in če kmet ne vzame tako bi rekel, v roko svojih oči, če slabo vidi in ne pregleda in prepiha semena do zadnjega zrnca, pa ima luliko, katere mu ni, kakor v sv. pismu vsejal vrag, ampak kmet sam sebi. Vsekako pa je treba našim kmetom položiti na srce veliko previdnost pri izbiranju semena, trgovcem pa — no saj vedo, kaj hočem reči!

Savinjoljub.

Sejmovi. Dne 8. aprila pri Št. Ilji tik Velenja, v Ločah, pri sv. Križu na Murskem polju, v Marenbergu in v Rušah. Dne 10. aprila v Koprivnici in v Imenem (za svinje.)

Dopisi.

Iz Ljutomera. (Zabavni večer v čitalnici.) Po dolgem odmoru smo imeli v tukajšnji čitalnici zadnje nedeljo spet „zabavni večer“, pri katerem je g. Freuensfeld pripove-

doval jako zanimljive pripovedke iz ljutomerskega okraja, namreč o početku ljutomerske cerkve, o Turji, o belem jezdecu in gradu pri sv. Križu, o evenskem kastelišču in o Dolnjem gradu. Kako so bile te pripovedke poslušalcem všeč, videlo se je iz tega, da so po vsaki slišani pripovedki potem nekateri enake ali take pripovedke drugače pripovedovali, kakor so jih bili oni slišali in tako so marsikatero še neznano misel o našem kraju objavili. Vsled tega pa se je to predavanje jako raztegnilo, vendar ni bilo nikomur dolg čas. To je bil dokaz, da v naših čitalnicah ni treba vedno le plesati, ampak dajo se tudi drugačnje, bolj koristne in plemenite zabave prirediti. Pri prihodnjem „zabavnem večeru“, ki bode se obhajal v nedeljo dne 7. aprila, priredila bode čitalnica gledališko igro v gostilnici g. Ivan Vaupotiča, kjer je za to nov oder postavljen, in bodo potem menda večkrat čitalničarje svoje poslušalce z desek, ki svet pomenjajo, zabavljali in z besedo in z zgledom za domačo reč navduševali. Kakor je to bilo že tukaj pred nekateri leti. Razumeje se, da smejo udje čitalnični tudi svoje prijatelje, zlasti narodne može iz okolice s seboj pripeljati.

Iz Rogatec. (Odgovor. *) V pojasnjenje pretiranega dopisa iz Rogatec od 14. marcija št. 11. odgovarjeva: G. dopisnik omenja vzroke preselitve šole iz Gabrja v trg te-le: Lega šole v Gabrji je tako neugodna bila, da je morala četrtinka otrok nemško šolo v trgu obiskovati, kar je stalo veliko denarjev; za tekoče leto plačuje šolskih stroškov v trg nekaj nad 100 gl. Da je lega šole v Gabrji neugodna, to ima g. dopisnik prav, ali v Gabrji ni bila ekscentrična, ampak na obodu šolskega okraja, s preselitvijo v Rogatec pa je sedaj v središči Rogačkega šolskega okraja, kar je nepostavno. Neistinito je tudi, da je morala četrtina otrok nemško šolo v Rogatci obiskovati. Iz šolskega okraja Št. Jurij je dohajalo od 252 za šolo ugodnih otrok 16 v Rogatec, in k temu sta največ pripomogla g. načelnik in g. katehet, ker sta vedno zoper okoliško šolo agitirala ne le na potih in na domu, ampak g. katehet še celo v okoliškejši šoli, v katerej si je boljše učence in učenke izvolil ter jih s silo tiral v nemško šolo, in dva je, ker nista ubogala, ostro kaznoval. G. načelnik pa je sam svoje otroke v nemško šolo pošiljal. Je-li to logika? Zakaj toliko hrupa brez potrebe? Minolo leto je plačala srenja v blagajnico kr. šol. sveta v Rogatec 80 gl. 23 kr. za ušolanih 46 hiš iz okolice; da ima kr. šol. svet Rogački letos večje stroške, nego minola leta, je samo ob sebi raz-

*) Le-ta odgovor se nam je pripisal z ozirom na § 19 tisk. post., ali v svoji obliki ni spadal pod oni §. Mi bi ga torej bili lahko vrgli v koš, toda ker nam velja geslo: vsakemu svoje, zato damo ta „odgovor“ v tej obliki dopisa. Odgovor pa ne izostane na ta „odgovor“. Ured.